

>> –com el president Matas, el candidat Núñez Feijóo, o la presidenta Esperanza Aguirre, que no rebutja una policia integral per a Madrid– que ja se sumen al carro de les millores que apunta el nou Estatut de Catalunya. I ací, ens quedarem amb l'embolic, la crispació i un Estatut de tercera divisió? El PP valencià tindrà molt difícil explicar aquesta nova situació basada en la mentida”. Quin vot recomanarien per als seus socis al Congrés? Morera explica que “reflexionarem què pot comportar aquest avanç tan xicotet, i llavors decidirem la nostra posició. Per a nosaltres és fonamental que l'Estatut siga més democràtic i que no reobriga el conflicte de la llengua”.

Per a Agustí Cerdà, líder d'ERPv i diputat al Congrés per ERC, els canvis “no són de cap galàxia”. Tot i això, matisa: “Estem a favor d'aquests canvis, però no del text en si. Aquestes modificacions no alterarien el nostre vot negatiu.” Sobre la reacció del PP, que parla de “gir catalanista” del text, Cerdà fa una semblança amb el president veneçolà, Hugo Chávez: “Com ell, es fan un fart de convocar manifestacions”, en referència a la marxa en favor de “l'idioma valencià” que anuncien els populars.

Acció Cultural del País Valencià, integrant de Compromís per l'Estatut, veu bé els canvis. El text encara li sembla, però, “clarament insuficient”.

té el vistiplau de PNB, CiU, BNG i, ves per on, de Nafarroa Bai, grups que hi votaran a favor aquestes dues esmenes.

EUPV saluda els canvis, “el primer gest d'esquerra i valencianista fet pel PSPV, un èxit del nostre partit”, un pas que consideren que “uneix l'esquerra”.

Els socialistes avalen les dues reformes tenint en compte que s'ampliaria el consens –EUPV s'abstindria, a les Corts, i la majoria de grups nacionalistes votarien a favor en el Congrés–.

Unió Valenciana, que es debat entre l'engoliment definitiu pel PP o una entesa amb la “parafeixista” –en lèxic de Camps– Coalició Valenciana, no vol l'extermi del mot idioma ni una rebaixa al 3% que seria d'àmbit autonòmic. Amb un secessionisme arrelat sobretot a València, l'Horta i les Riberes, seria difícil que entrara a les Corts si la tanca no fos per circumscripcions.

ERPv, al seu torn, ha comunicat que les variacions són “una mísera almoina i no millores reals en l'autogovern”.

I el PP, ja ho hem vist: no en vol ni sentir a parlar, de retocs. Opinen que el pacte va tancar-se a València, i només accepten les setze esmenes també acordades amb els socialistes a Madrid. De moment, però, no ha retirat l'Estatut.

L'única seguretat. Si hi ha alguna certesa, és que entre l'1 i el 2 de febrer es torna a reunir al Congrés la ponència de la comissió constitucional. La setmana passada van citar-se els capitosts del PP i del PSOE, Federico Trillo i Ci-

prià Ciscar, respectivament, però fins a la votació de les esmenes –els primers dos dies de febrer– no sabem si es trenca el pacte entre els dos grups. Algunes fonts consultades per aquest setmanari asseguren que els socialistes volen votar ràpidament el text valencià per iniciar els debats del català, que ansien d'aprovar al més prompte possible.

EUPV s'ha refermat: en cas que s'aprovarien els dos canvis, s'hi abstindria. Això fa pensar que el PSOE no farà marxa arrere. A la segona quinzena de febrer el text tornarà al ple de la cambra baixa, on es votarà la totalitat. Ací és on el PP podria rebutjar, per primera vegada, “l'Estatut model”.

Al març i a l'abril, la llei de reforma visitarà el Senat –on pot esmenar-se de nou– i tornarà al Congrés –on s'hi ha de ratificar–. Amb el “no” del PP?

Camps, amant del simbolisme, somiava que les Corts valencianes aprovaren el text vingut de Madrid el 25 d'abril, coincidint amb el 299è aniversari de la desfeta d'Almansa. L'any passat anhelava que l'hemicicle autòcton acceptara l'Estatut aquest mateix dia. No va poder ser, i va haver d'esperar al juliol per les contínues desavinences sobre finançament amb els socialistes. En aquest cas, l'amenaça no és un allargament de les negociacions, sinó, directament, l'avortament del projecte estrella del president. Per una paraula i un número.

Víctor Maceda

El Govern balear, encapçalat per Jaume Matas, s'enfronta amb l'Estatut català, alhora que emple d'incerteses el procés balear.

Incertesa estatutària balear

Tot i que el pacte PSOE–CiU semblava que havia de reobrir la reforma de l'Estatut balear, de moment continua paralitzada.

L'acord sobtat entre PSOE i CiU que desblocà la reforma de l'Estatut de Catalunya ha tengut a Balears l'efecte doble i contradictori de provocar, primer, optimisme en veure una fórmula probable per fer camí en el cas de la reforma estatutària illenca i, tot seguit, pessimisme en veure com el Govern de Jaume Matas canviava d'opinió i s'alineava amb les tesis de la cúpula del PP estatal.

El dilluns dia 23 de gener la vicepresidenta balear, Rosa Estaràs, assegurava: "No podem permetre que hi hagi comunitats de primera i de segona, i per això exigirem a Zapatero que el mateix tracte que tindrà Catalunya el tenguí Balears, i totes les autonomies." Semblava, doncs, que l'executiu i el PP balear estaven disposats a seguir el camí de Catalunya, sobretot quant al finançament.

No era gens estrany, ja que aquesta ha estat la tesi manifestada repetidament en públic pels membres de l'executiu illenc, seguint la consigna del seu president. Encara és més, l'any passat Matas anuncià quin finançament volia per a Balears, i la proposta era molt semblant a la que José Luis Rodríguez Zapatero i Artur Mas pactaren per a Catalunya. En aquest sentit, el líder de CiU assegurava el dimarts passat, dia 24, que l'acord assolit amb el PSOE és bo per a Espanya en general i en concret per a autonomies com la balear –i el País Valencià, entre d'altres–, de manera que al seu parer no passarà gaire temps fins que puguem veure "certes comunitats governades pel PP" que demanen el mateix.

Però en igual jornada que Mas feia aquestes declaracions, el president Ma-

tas se n'anava a Madrid a un acte relacionat amb el turisme, de manera que aprofità el dia per fer costat al seu líder Mariano Rajoy quan aquest posava en escena la proposta del famós referèndum. Matas carregava fort ferm contra l'acord PSOE-CiU: "No s'han respectat les formes ni el fons, i és una decisió que perjudica els interessos dels ciutadans de Balears. Es tracta d'una proposta [l'acord] que ens perjudica i que ens col·loca en una situació d'inferioritat." Encara és més, l'endemà, dimecres dia 25, Matas feia part de la cimera de responsables autonòmics del PP per escenificar el suport absolut a la direcció estatal, segurament amb la intenció de deixar clar que el "perill" al qual es referia Mas no existeix. Va ser quan signaren tots el document que ataca l'acord sobre l'Estatut i, en especial, el finançament que preveu.

L'Estatut balear. Davant d'aquesta confusió per l'actitud del Govern, l'oposició d'esquerra illenca es va quedar bocabadada. El dilluns tot semblava indicar que l'executiu aprofitaria –tal com es podia deduir de les paraules d'Estaràs– per sumar-se a la via catalana del finançament. Era la reacció més lògica, ja que des del 2004 el president Matas ha insistit contínuament a dir que Balears ha de tenir el mateix que Catalunya. Però el canvi sobtat d'opinió, el suport de Matas a l'estratègia estatal del PP de desgast del PSOE, canvià les coses radicalment.

Els dirigents d'EU-Verds, Miquel Rosselló i Miquel Àngel Llauger, aprofitaren el dimarts al matí per lliurar una carta al president Matas en què li demanaven de posar en marxa novament i de manera immediata la ponència parlamentària per aconseguir la reforma estatutària. "Ara ja no hi ha cap excusa", deia Rosselló. Semblava que, en efecte, es reobriria el procés. Però la nova actitud de l'executiu omple una altra vegada d'incerteses la reforma balear. El mateix Rosselló s'estranyava el dimecres del canvi del PP illenc i l'acusava d'alinear-se amb els interessos del PP estatal en lloc de fer costat als interessos dels ciutadans de Balears. Des del PSM, el portaveu Pere Sampol expressava la seva irritació per les declaracions de Matas i el convidava a citar "un sol article de l'Estatut català que ens perjudiqui".

Munar considera que l'Estatut català obre la porta a la reforma del text balear

I pel que fa al PSIB-PSOE, la portaveu parlamentària, Francina Armengol, carregava amb tota la duresa de la qual era capaç contra els conservadors en general i contra el president balear en particular, que considerava "el braç executor dels interessos de Rajoy" en contra d'allò que al seu parer és objectivament favorable per als ciutadans de Balears. Enmig de les crítiques de l'oposició i la posició del Govern se situa UM. El partit nacionalista de centre considera que cal aprofitar l'oportunitat que brinda a Balears l'Estatut de Catalunya. Tant és així que fins i tot Maria Antònia Munar expressà a través d'un comunicat oficial com a presidenta del Consell de Mallorca que espera "que sigui la porta d'entrada per a la propera i necessària reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears".

A pesar del desig de Munar, en aquests moments, tal com estan les coses, ningú no sap què pot passar amb la reforma estatutària balear. Tots els partits es reuniren a principi de desembre passat per intentar reactivar la ponència parlamentària, que no es reunia des de l'octubre. Arribaren a un pacte de mínims que consistia a deixar per a més endavant les qüestions més complexes –finançament, a l'espera de la negociació de l'Estatut català; i representació per illes en l'elecció de diputats–, i avançar en tota la resta. Per tant, asseguraren que no s'esperaria al febrer –quan comença el nou període de sessions parlamentàries– per convocar la ponència i que durant el gener es farien reunions extraordinàries, tantes com calgués, per obrir camí. Tanmateix, no s'han reunit una sola vegada. Arriba ara al febrer amb les mateixes incògnites que existien al desembre i que foren les que ja a l'octubre provocaren el bloqueig. I el camí que pareixia obrir el pacte PSOE-CiU ara sembla sobtadament tancat.

Miquel Payeras

El pacte entre el president espanyol Zapatero i el convergent Artur Mas per la reforma de l'Estatut de Catalunya ha representat, de manera extraoficial, el tret de sortida a la segona part de la legislatura a Madrid, que arriba amb un canvi d'aliances de fons i amb el PP en molt mal lloc.

Zapatero, segona part

L'acord que la matinada del diumenge 22 de gener van tancar el líder el PSOE i el cap de l'oposició a Catalunya tindrà importants conseqüències en la política catalana, però també en l'espanyola, que seguirà, en bona part, monopolitzada pel que passi al Principat.

D'una banda, Zapatero dóna per finalitzat el via crucis que, per a ell i per al seu partit, ha representat el procés de gestació i aprovació del nou marc d'autogovern català dibuixant un mapa en què ell i CiU surten reforçats en detriment del PSC, del PP i qui sap si d'ERC, segons com gestioni les seves decisions més immediates. El cap de l'executiu espanyol tenia pressa. El darrer comitè federal del PSOE, celebrat hores abans de la cimera secreta –de la qual no en sabien res ni el PSC ni destacats dirigents de CiU–, ja va ser un clam

per demanar a Zapatero que tanqués un acord "al més ràpid possible".

Un cop queda a priori resolta la situació catalana, Zapatero tractarà ara el front basc, on ja hi ha moviments significatius, tot i que sembla que la perspectiva d'una solució definitiva a un conflicte armat que ja ha fet els cinquanta anys és encara llunyana. I és que el PSOE no està disposat a fer cap tipus de moviment si ETA no dóna garanties absolutes de desarmament.

Però l'acord amb final CiU (que no i clou cap avenç que no s'hagués ofert –refusat– en les nombroses reunions multilaterals i bilaterals de les dues darreres setmanes) també preconfigura un més que possible canvi d'aliances parlamentàries a Madrid, que posa en el pu de mira ERC però també ICV. Els ecologistes difícilment podran sustentar un executiu que deixarà de prioritzar l